

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 25Nt/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423010513
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Juríková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:6423010513.2

Uznesenie

Predsedníčka senátu Okresného súdu Martin Mgr. Mariana Juríková v trestnej veci odsúdeného W. Š., rozhodujúc o návrhu odsúdeného na jeho prepustenie z ochranného protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou, dňa 28.11.2023 v Martine, takto

rozhodol:

Podľa § 448 ods. 1 Tr. por. súd návrh odsúdeného W. Š., nar. XX.XX.XXXX O. Ž. I. K., trvale bytom Ž. I. K., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, o prepustenie z ochranného protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 1T/53/2016 zo dňa 28.09.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To/68/2016 zo dňa 29.11.2016, zmenené uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 2Nt/12/2021 zo dňa 01.04.2021, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 08.11.2023 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh odsúdeného W. Š. o jeho prepustenie z ochranného protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou zo dňa 08.10.2023, ktorý bol postúpený z Okresného súdu Ž. I. K.. Svoj návrh odôvodnil tým, že liečbu už absolvoval v ÚVTOS Sučany a to v období od 23.11.2020 do 01.04.2021.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 1T/53/2016 vyplýva, že odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 1T 53/2016 zo dňa 28.09.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To/68/2016 zo dňa 29.11.2016, pre zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné, uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Okresný súd Martin uznesením sp.zn. 2Nt/12/2021 zo dňa 01.04.2021 rozhodol, že odsúdený bude pokračovať v ochrannom protialkoholickom a protitoxikomanickom liečení vo forme ambulantnej aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa lekárskej správy vedúceho lekára - psychiatra ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany a klinického psychológa ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany zo dňa 10.11.2023 odsúdený W. Š. vykonával od 23.11.2020 do 01.04.2021 na Oddelení ochranných liečení ÚVTOS pre mladistvých Sučany ochranné ambulantné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie. Odsúdený spolupracoval, zapájal sa do aktivít, svoje povinnosti si plnil. V minulosti neabsolvoval dobrovoľnú liečbu závislosti od alkoholu a drog. Mal jedenkrát nariadený výkon ústavnej ochrannej liečby závislosti, ktorú absolvoval ako mladistvý počas výkonu trestu odňatia slobody v Nemocnici pre obvinených a odsúdených na psychiatrickom oddelení v Trenčíne. Počas liečby v ÚVTOSM Sučany bol dostatočne oboznámený s tým, ako zvládať cravingy a vyhýbať sa rizikovým faktorom. Vzhľadom k osobnostnej štruktúre, kde sú prítomné črty emocionálnej lability a disociality, je predikcia abstinencie otvorená. Z tohoto dôvodu lekári pokladajú z preventívneho hľadiska ako vhodné pokračovať v ambulantnom doliečovaní v civilných podmienkach, aby sa predišlo recidíve konzumu alkoholu a drog a následným maladaptívnym formám správania sa pacienta. V priebehu pobytu

na oddelení odsúdený získal dostatok informácií o škodlivosti psychoaktívnych látok a ich vzťahu k trestnej činnosti. Odsúdený bol poučený o rizikosti ďalšieho užívania alkoholu a drog, negatívnom pôsobení na zdravie, o nutnosti abstinencie, ako aj pravidlách ambulantnej ochrannej protialkoholickej a protitoxikomanickej liečby v civile, vrátane dôsledkov jej prípadného marenia. Ambulantná ochranná protialkoholická a protitoxikomanická liečba na ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany splnila svoj účel, preto v minulosti podali návrh na jej pokračovanie v civile po skončení výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko riziko recidívy toxikománie a alkoholizmu u odsúdeného v domácom prostredí trvá a je potrebné doliečovanie. Okresný súd Martin dňa 01.04.2021, sp.zn. 2Nt 12/2021 podaný návrh schválil. Odsúdený bude v súdom nariadenej ochrannej ambulantnej protialkoholickej a protitoxikomanickej liečbe pokračovať v civile po skončení výkonu trestu odňatia slobody cestou psychiatrickej ambulancie v regióne, o čom bol riadne poučený. Odsúdený je v evidencii Psychiatrickej ambulancie Žiar nad Hronom, MUDr. Konôpka. V závere lekárskej správy odporučili u odsúdeného prísnu abstinenciu od alkoholu a všetkých psychoaktívnych látok a výkon ambulantnej ochrannej protialkoholickej a protitoxikomanickej liečby v civile po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 74 ods. 2 Tr. zák., ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Podľa § 448 ods. 1 Tr. por., o prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného zariadenia alebo aj bez takého návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva; ak rozhoduje na návrh, rozhodne najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu súdu.

Vzhľadom na to, že súd môže v zmysle § 74 ods. 2 Tr. zák. ukončiť (len) protialkoholické, resp. protitoxikomanické liečenie z dôvodu, že nemožno dosiahnuť jeho účel, súd preskúmal, či existujú dôvody na prepustenie odsúdeného z protialkoholického a protitoxikomanického ochranného liečenia.

Vo veci vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom sp.zn. 1T/53/2016 bol vypracovaný znalecký posudok týkajúci sa duševného stavu obvineného W. Š.. Znalci u obvineného konštatovali emočne nestabilnú poruchu osobnosti (psychopaticky štruktúrovanú osobnosť s rysmi emočnej nestálosti a disociality), ktorá je z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyviteľnú, syndróm závislosti od psychostimulancií a cannabinoidov a symptomatický abúzus alkoholu so znakmi závislosti. Zo záverov znaleckého posudku tiež vyplýva, že u obvineného sú z výraznené známky nevyrovnanosti a emočnej lability nevzretej, abnormnej, impulzívnejšej osobnostnej štruktúry. Je psychopaticky uplatňujúci sa, ťažšie sa prispôsobuje, má labilnejšiu, odbrzdenejšiu a egocentrickú emotivitu, duševný život rigidný, bez citovo sytených vzťahov a hlbšieho záujmu o druhých. Snaží sa získať ocenenie a obdiv, nie je zodpovedný a schopný adekvátne riešiť problém, pri oslabení vedomej kontroly je možnosť náhle agresie, má sklon k bezhlavému jednaniu - potlačená rozumová zložka oslabuje adekvátne fungovanie percepčno-kognitívnych funkcií. Psychotické fenomény sa v duševnom vývoji nemanifestovali, v mravnom vývoji sú dlhodobo zjavné antisociálne prejavy - chýbanie empatie, menej vyvinuté vyššie city, recidivita. U obvineného sa nejedná o patologickú motiváciu, skôr o súvislosť s jeho abnormne štruktúrovanou osobnosťou, ktorá sa snaží získať ocenenie a obdiv, stať sa stredobodom pozornosti. Vystupňované sklony k egocentrizmu, individualizmu s prvkami zvýšenej senzitivity až vzťahovačnosti s impulzívnou a agresívnymi tendenciami, sa ešte zvýraznia a odtlmia vplyvom záťažových situácií a psychoaktívnych látok, ktoré obvinený s najvyššou pravdepodobnosťou nezneužíva len náhodne a krátkodobo, ale sú súčasťou jeho životného štýlu a osobnostného fungovania s nemalým vplyvom na jeho sociálne správanie sa. Pri oslabenej vedomej kontrole v súvislosti s požitím psychoaktívnych látok, či iných psychogénne alebo reaktívne pôsobiacich faktorov, sa nebezpečie náhleho odtlmenia a opätovné konanie podobného charakteru nedá vylúčiť.

Preskúmaním pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc aj zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 1T/53/2016 ohľadne osobnosti odsúdeného, prihliadajúc na vyjadrenie lekárov ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany, predsedníčka senátu dospela k záveru, že u odsúdeného v súčasnosti neexistujú dôvody na prepustenie z ochranného liečenia. Hoci lekári ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany záverovali, že liečba ambulantnou formou v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody splnila svoj účel, vzhľadom na osobnosť odsúdeného

odporučili pokračovanie vo výkone ochranného liečenia po prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody dôvodiac, že riziko recidívy toxikománie a alkoholizmu u odsúdeného v domácom prostredí trvá a je potrebné doliečovanie. Preto predsedníčka senátu rozhodla tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V prípade, že ochranná protialkoholická a protitoxikomanická liečba ambulantnou formou splní svoj účel aj v civilných podmienkach po skončení výkonu trestu odňatia slobody, odsúdenému W. Š. nič nebráni, aby podal nový návrh o prepustenie z ochranného protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia cestou Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok v prípade, ak ju podá prokurátor proti uzneseniu o prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia.